Is de musch schadelijk?

Vraagt men dit aan den landman, hij zal zonder aarzelen antwoorden :

« De musch is zeer schadelijk ! »

Doch is de overal zoo verspreide vermetele kerel wel zoo schadelijk als velen het wel zeggen willen? Onderzoeken wij dit alles nader. Onze lezers werpen maar een oogslag op het volgende : in het eerste vindt men zijne goede hoedanigheden, in het tweede zijne gebreken :

Nut der musch.

Zij eet maden, wormen, meikevers en andere insecten ; H. Prévost heeft het bewezen door het onderzoek van de maag van het dier; hij vond er vooral overblijfsels van kerfdieren.

Zij aast hare jongskens enkel met gewormte en rupsen.

In de steden reinigt zij de straten ; zij leeft er met de vuiligheid, die op de straat ligt en zonder het diertje, de lucht zou verpesten.

Des winters eet zij veel insecteneieren.

Schadelijkheid.

De musch bemint de rijpe, sappige vruchten, vooral kersen en krieken, ook druiven.

Zij is een liefhebber van rijp kempzaad.

Zij eet, in oogstmaand, veel graan.

In de lente pikt zij de geplante erwtjes uit den grond.

Als men nu inziet, dat de musch gedurende het gansche jaar nuttig is — in de steden als straatreinigster, buiten als insecteneter en verslinder van vlindereitjes en andere — dat zij enkel in den *kersentijd* en gedurende den *oogst* kan schadelijk zijn, dan begrijpt men niet, dat het diertje zooveel vijanden onder de menschen ontmoet. Bosc — die nogtans een geleerde natuurkenner was — beweert zelfs dat, in Frankrijk, de musschen verscheidene millioenen hectoliters graan opeten jaarlijks ! Overdreven berekening !

Wij zeggen liever met H. De la Blanchère :

« In den tuin hebben wij enkel vijanden — maden en rupsen. En in de velden, op de akkers, als het koren rijp is en uit de halmen springt, wie denkt er aan de musch te verwijten en er eenige graantjes van op te rapen? Want 't is daar en rond de schuren, dat zij ze zoeken komt. Zij steunt niet op de halmen om deze te bestelen, want zij is daar voor te zwaar en zou met hen nedervallen. Waarom verwijt gij ook niet aan den leeuwerik het deel van uwen oogst, dat hij u ontrooft, als belooning voor de groote diensten, welke hij u anders bewijst? Waartoe zou dit gevallen koren dienen ? Wie zou het rapen tot voedsel voor den mensch ? Enkel de vogels komen en vervormen ze in vleesch en bloed.

Ten hoogste zou de hovenier 't recht hebben de musch eenige verwijtingen toe te sturen aangaande zijn plantsel, zijn zaaisel, zijne rijpe vruchten. Doch in dit laatste geval ook moet goed toegezien worden, want men wijt de musch, wat dikwijls aan andere dieren als wespen en paardhommels dient toegeschreven te worden. De verwoestingen dezer vliesch-vleugelen zijn verschrikkelijk : het getal vervangt hier de individuëele kracht : is er een weggevlogen, tien komen er in de plaats.

Vergeten wij niet, dat de zoogenaamde graaneetende vogels hunne kleintjes met rupsen en gewormte azen en daarom alleen — en bij de musschen gebeurt dit minstens tweemaal 's jaars — moeten zij eene groote hoeveelheid dier rupsen hebben. Ook daarom zijn zij ons nuttig en, alles gewikt en gewogen, niet schadelijk ; hunne diensten, dus vooral in de lente, wanneer zij kweeken, wegen tegen de rooverijen in den zomer op. »

De musch hoeft niet beschermd te worden, voorzeker niet; doch moet zij worden uitgeroeid ?

Hetgene voorafgaat laat ons toe met zekerheid **neen** op deze vraag te antwoorden.

Vergeet de Armen niet

't Was een dezer dagen in Brussel, rond den avond ; uit tijdverdrijf deed ik eene wandeling langs de groote centerlanen. Niettegenstaande de stad mij wel bekend is, heeft dit gewoel en krioel dier duizenden menschen, dit gerij en gerots der ontelbare rijtuigen voor mij altijd iets nieuws. Zachtjes was ik de Beursplaats genaderd en ik bewonderde nog eens dat reusachtig gebouw waarin millioenen en millioenen zaken gebrouwd worden, waarin somwijlen in een oogenblik fortuinen gewonnen en verloren zijn. Ik bezag die schoone koffiehuizen, die prachtige magazijnen opgestapeld met de rijkste voortbrengsels der hedendaagsche nijverheid.

Eensklaps werd mijne aandacht getrokken op eene menigte volk die te zamen stroomde; door nieuwsgierigheid geprikkeld, ging ik zien wat er gebeurd was. In de straatgrep was een armen grijsaard gerold : zijn bleek en uitgemelgerd aangezicht droeg den stempel eener diepe ellende. In plaats van den ongelukkigen man hulp te bieden wist iedereen zijn woordje te zeggen ; een van die vuile straatbengels, die men ginder ketjes noemt, een van die onbeschaamde schavuiten, die nooit ergens te kort zijn, op de straatsteenen opgroeien en groot worden om later de bijzonderste kliënten der verbeteringshuizen en gevangenissen uit te maken, riep : « 't is van den genever, » Ware hij in mijn bereik geweest, ik had hem kunnen eene welverdiende oorveeg geven.

Intusschen was een politieagent genaderd : onder het ruw uiterlijke van die nederige stadsbedienden vindt men somwijlen een medelijdend hart. Zachtjes vroeg hij aan den arme : « Mijn vriend wat is er ? » Met moeite kon hij antwoorden : « Ik heb honger. » Die woorden doorgriefden mij 't hart.

Welhoe, op het einde der negentiende eeuw, in eene stad, waar de rijkdom, de weelde en de pracht langs alle kanten uitbersten, in eene stad waar ik somwijlen het goud in nietigheden en ijdele vermaken met volle handen heb zien weggooien, vindt men menschen die van honger langs de straten sterven... Bijna ongelooflijk. en toch waar !

Arme slachtoffers die in den strijd voor 't leven gevallen zijt, schamele armen die, uit eergierigheid, niet durft bedelen. wat zijt gij te beklagen en hulp in uwen nood waardig !

De politiebediende had een huurrijtuig gevraagd en was met den ongelukkige weggereden ; maar altijd klonken in mijne ooren die akelige woorden van den grijsaard : « Ik heb honger, ik heb honger .. »

Vrienden, vergeet de armen niet !

Waarvoor velen een moord doen.

De laatste Parijsche moord is bedreven door den geruchtmakende champignonkweeker Carrara en zijne vrouw. Deze moord heeft den moordenaars bijna 23000 fr. opgebracht. Zij verborgen het geld en behielden maar 750 fr. Maar deze som gaven zij op zulk een domme wijze uit, dat zij zich zelf verdacht maakten en nu zullen zij voor hunne daad wel moeten boeten met hun hoofd onder de guillotine.

De Carrara's hebben van al de moordenaars der laatste jaren nog bijna het meeste verworven. Bij bijna alle moorden trouwens behalen de daders maar weinig buit en boeten zij hun daad bijna altijd met hun hoofd. Eyraud, die met Gabrielle Bompard den zaakwaarnemer Gouffé worgde, vond bij dezen maar fr. 150 Il t kostte hem meer dan fr. 1500 om naar Canada en dan naar Argentinië te vluchten, vanwaar hij later uitgeleverd, veroordeeld in Frankrijk en daar geguillotineerd werd. De schoone Gabrielle zit voor haar leven in de gevangenis.

De Italiaan Pranzini beging vier moorden, hij ontving daarvoor een paar oorbellen, een horloge met diamanten bezet, een kostbare broche, enz. maar geen contant geld. — en ten slotte de guillotine.

Ook de Spanjaard Prado, die een vrouw vermoorde, vond bij deze voor meer dan fr. 10.000 aan juweelen, maar geen contant geld. Het bezit der kostbaarheden verried hem ; hij verkocht er voor fr. 200 van, werd gevangen genomen, viel door de mand en eindigde zijn leven op het schavot.

De Parijsche moordenaars Lagency, Ferrand en Kiesgen, die de baronnes De Vally worgden, vonden bij deze in 't geheel 100 fr. ongeveer. De helft hadden zij daarvan nog niet uitgegeven, toen de hand Nemesis hen greep.

Er zijn echter moordenaars geweest, die nog minder « gelukkig » waren. Georges, Voty, Frank, Ghottin, Coche vonden bij hun offers maar ongeveer 50 ct. Koninck verkreeg voor zijn moord eveneens niet meer dan een dubbeltje. Bouillon en Servani slogen menschen dood om hen te berooven en vonden bij de vermoorden geen cent. Maar allen werden zij gestraft met de guillotine.

Te koop

een **eike timmer** in goeden staat, dienende voor huizing, met pannen, balken en planken.
Zich te adresseeren bij Jean VRANCKEN, schrijnwerker, Jekerstraat, Tongeren.

Te koop

bij den heer Isidore CLERCX, in de Maastrichterstraat nr 5, **oude dakpannen en balken** en eene **kar** van elf, zoo goed als nieuw.

St Jansmolen

TE TONGEREN.

De gebroeders **Cajot** malen aan 30 centiemen de 100 kilos voor diegenen het graan brengen en weghalen.

TONGERSCH

Landbouw - Syndikaat

(SAMENWERKENDE VEREENIGING)

onder 't toezicht der Staatslandbouwlaboratoriums.

Het Tongersch Landbouw-Syndikaat is ingericht om aan de landbouwers vruchtbaarmakende stoffen en zaden aan goede voorwaarden van prijs en hoedanigheid te bezorgen. — Het Syndikaat verkoopt geen samengestelde meststoffen. — *De jaarlijksche stortingen der leden dragen interest en worden hun terug betaald wanneer zij zich van de Maatschappij terug trekken.*

De profijten door het Syndikaat gemaakt worden jaarlijks verdeeld tusschen alle leden in evenredigheid van hun aandeel in de Societeit en van de aankoopen door hen gedaan.

Het Syndikaat raadt de landbouwers aan, de meststoffen in de volgende hoeveelheid per hectaar te gebruiken :

Graangewassen.

Toevoegen aan het stalmest voor den winter, van 300 tot 600 kil. basiek phosphaat en in de maand Maart of April 100 tot 200 kil. sodanitraat (stikstof.)

Indien men zich voorstelt klaver in de granen te zaaien, zal men met voordeel de hoeveelheid phosphaat en kainiet met 200 kil. vermeerderen.

Beetwortelen en aardappelen.

De ondergrond omzetten en voor den winter 600 tot 800 kilogr. basiek-phosphaat en na den winter van 200 tot 400 kil. superphosphaat en 150 tot 300 kil. soda-nitraat. Het is zeer nuttig aan de voorgaande teelt 500 kil. kainiet te geven.

Klaver, luzerne, boonen en andere peulgewassen.

De ondergrond goed omzetten en voor den winter van 500 tot 1000 kil basiek-phosphaat en van 200 tot 600 kil. kainiet. Hoe sterker deze planten groeien, hoe beter zal de navolgende oogst zijn, omdat zij den grond verrijken door stikstof uit de lucht gehaald.

Weiden en beemden.

Voor den winter van 500 tot 800 kil. basiek-phosphaat en van 200 tot 500 kil. kainiet, eggen en de composten gebruiken.

De phosphaten en de kainiet (potasch) moeten zooveel mogelijk voor den winter gebruikt en goed met den grond gemengd worden.

—

Het Syndikaat levert aan zijne leden andere vruchtbaarmakende stoffen en keurzaden. — De magazijnen zijn gevestigd **Dominikelnenstraat, nr 3,** te Tongeren.

De Bestierder, Ferd. MEYERS, Kielestraat, 62. — *De Voorzitter van den Bestuurraad,* Ridder Osc. SCHAETZEN.

Te bekomen

vroege aardappelen, *muisjes en marjolaine,* bij L. HAUMONT te Genoels Elderen, aan fr. 8,50 en 9 de 100 kilos.

A vendre

tonneaux aussi bons que neufs, contenant 200 à 250 litres.
S'adresser tannerie J. MARECHAL, Tongres.

Maison de 1er ordre

en vins et spiritueux, demande **représentants** sérieux et honorables.
Adresser offres par écrit à Mr L. BOUSQUET, seul concessionnaire des produits de la Maison CARLE frères, 104, Boulev. de la Sauven. Liége.

La chapellerie de

F. Duchesne-Meyers

Grand'place, 31, Tongres,

est celle où l'on trouve le plus grand choix de nouveautés pour la saison. Articles fins et ordinaires. Seul dépositaire pour Tongres du chapeau James E. Mille de Londres.
Le 15 avril, la même Maison ouvrira un magasin de **tabacs et cigares** des premières marques
Gros et détail. — Prix-fixe.

A louer

pour le 15 mars 1899. a **terme** du château de Fologne. d'une contenance de 80 hectares (100). — S'adresser au Chevalier de DONNEA à Tongres

FABRIQUE D'ARMES
Em. MASQUELIER, 11, rue Lulay, Liége

Dépôt de cartouches : L. VERLAAK, Hasselt.

FUSILS en tous genres. Hammerless à éjecteurs.
Armes ordinaires.

CARABINES Flobert depuis 10 francs.
REVOLVERS.

CARTOUCHES DE CHASSE.

Poudre P. C. anglaise,	cal. 12	le cent,	13	francs.
» »	cal. 16	»	12	»
Poudre rose ou blanche,	cal. 12	»	12	»
» »	cal. 16	»	11	»
Poudre noire,	cal. 12	»	11	»
» »	cal. 16	»	10	»

Les fortes charges 1 franc de plus au cent.
Cartouches à alouettes, poudre noire, cal. 12, le cent, 8 francs ; cal. 16, 7 francs.
FRANCO PORT ET EMBALLAGE PAR 500 CARTOUCHES.

CIGARES Paul HENROTAY,
fabricant de cigares et tabacs,
QUAI DU CANAL, A HERSTAL (Liége).

met en vente un grand choix de cigares, cigarillos et cigarettes, ainsi qu'un bel assortiment de caisses albums de 10, 12, 25, 50 et 100 cigares fins pour cadeaux. Cigarilles exquis, fr. 9 les 500. fr. 2.25 le 100.
Quelques marques recommandées, format élégant, le cent : Satisfaction, 5 fr.; La Roca, 5 fr.; Sultana, 4 fr.; Vainqueur 6 fr.; Léon XIII, 6 fr ; Ab ovo, 7 fr.; Explorateur, 8 fr.
Cigares de tous prix et de tous formats depuis 20 fr. jusqu'à 500 fr. les 1000. Cigares bien secs.
Spécialité de TABACS d'OBOURG et de la SEMOIS, le kilo fr. 2,50 et 2,75. Envoi franco à domicile et contre remboursement. Prix spéciaux pour revendeurs. Prix-courant franco sur demande.

VINS & SPIRITUEUX — TÉLÉPHONE 583
Louis BOUSQUET
104, Boulevard de la Sauvenière, **104.**
LIÉGE.
Seul concessionnaire pour les provinces de LIÉGE & LIMBOURG DE LA FIRME
CARLE Frères
Spécialités.
Champagne Carle
TRÈS RECOMMANDÉ.
VINS
ordinaires et de grands crûs en fûts et en bouteilles.
Cognacs et liqueurs fines.
Représentants sérieux sont demandés.

TREYERAN Frères
négociants et propriétaires de vignobles
à BORDEAUX : 130, Quai des Chartrons.
Vins, Champagnes, Cognacs, Rhums.
SIÉGE SOCIAL en BELGIQUE : 9, rue du Moniteur, à Bruxelles, près la colonne du Congrès.
MAGASINS DE VENTE et CAVES à Bruxelles et à Ostende.
Envoi *franco* de notre livret-tarif, sur demande. adressée à Bruxelles : 9, RUE DU MONITEUR.
On demande **agents** sérieux.

AU GRAND CHAPELET
Quincaillerie générale
DUTRY-COLSON
Maison fondée en 1812.
Gand — 12, rue des Champs, — **Gand.**
Spécialité d'articles de chauffage.
Calorifères *Musgrave* à combustion lente.
Véritables poêles Américains, brûlant tout l'hiver sans s'éteindre. Cheminées, poêles, écrans, brosses, etc.
Grand assortiment d'articles de ménage et d'hygiène.
AMEUBLEMENTS EN FER.
Installations complètes de buanderies et repasseries à main et à vapeur, pour pensionnats, hôtels, couvents, hôpitaux, etc.
Grand choix de coffres-forts incombustibles et incrochetables.
Machines agricoles, horticoles et industrielles.
Ventilateurs Howorth à vis d'Archimède.
CATALOGUE SUR DEMANDE.

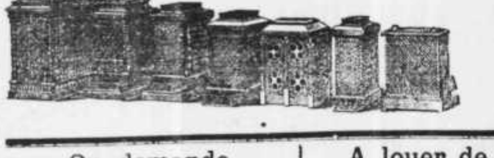

On demande

pour le 10 ou le 15 avril prochain, un bon **domestique** connaissant la besogne intérieure et sachant soigner et conduire un cheval.
S'adresser au bureau du journal.

A louer de suite

grande et belle **maison de rentier** ou employé, située Boulevard des Maronniers, nr 4.
S'adresser à Mme veuve KLEYNEN-L'HOEST à Tongres.

JEAN HANNE & Cie
rue Féronstrée, 84, Liége. — TÉLÉPHONE 1054.
Fabrique d'appareils d'éclairage.
Grand choix d'objets pour cadeaux.
Placement de conduites pour gaz, eaux et vapeurs.
Installations électriques.

Huis J. BULTON-POUMEN
Fabriek van beddegoed en meubels.
Groote specialiteit in BEDDEGOED
Volledige keus in matrassen van crin, matrassen van wol, pluime bedden, matrassen, hoofdpeluwen en kussens van flocons, in alle kwaliteiten en prijzen. Alles aan de voordeeligste conditiën.
Flocons, pluimen, wol en crin, in alle kwaliteiten, in 't groot en in 't klein.

Wolle dekens en gewatteerde spreijen.
Meubels in alle slag en in alle soorten en prijzen.
Stoelen in alle soorten, rijke en gewone.
Storren, gordijnen, spiegels, matten, tapijten, toile cirée.

De grootste en voornaamste magazijnen van geheel de provincie.
IN DEN ROODEN HOED.
Tongeren, 100, Maastrichterstraat, 100.

Tabac d'Obourg extra
récolte 1893, à fr. 2,80 le kilo, chez Alfred BANDOUR, cultivateur à Havré (Obourg).

Se défier des contrefaçons exiger le VÉRITABLE
ÉLIXIR TONIQUE ANTIGLAIREUX DU Dr GUILLIÉ
Refuser tout antiglaireux ne portant pas la signature Paul GAGE
Préparé par le Dr Paul GAGE Fils, Pharmacien de 1re Classe
Seul propriétaire de ce médicament, 9, rue de Grenelle-St-Germain, à PARIS
L'ÉLIXIR du Dr GUILLIÉ est un des médicaments les plus économiques comme *Purgatif* et comme *Dépuratif*, c'est le meilleur remède contre toutes les maladies occasionnées par la *Bile* et les *Glaires*.
Depuis plus de quatre-vingts ans, l'ÉLIXIR du Dr GUILLIÉ est employé avec succès contre les maladies du *Foie*, de la *Rate*, du *Cœur*, *Goutte*, *Rhumatisme*, des *Fièvres Paludéennes* et *Pernicieuses*, la *Dysenterie*, la *Grippe* ou *Influenza*, des maladies de la *Peau* et les *Vers Intestinaux* ; c'est le remède indispensable aux personnes fortes, à tempérament sanguin. Il peut être administré à la plus tendre enfance et à la plus extrême vieillesse, sans jamais donner lieu à aucune espèce d'accident. Chaque bouteille est accompagnée du *Traité de l'Origine des Glaires*, du Dr GUILLIÉ. Cette brochure est adressée FRANCO à toute personne qui en fait la demande.
Prix en France : la Bouteille, 6 fr.; la 1/2 Bouteille, 3 fr. 50
PILULES d'EXTRAIT d'ÉLIXIR TONIQUE ANTIGLAIREUX du Dr GUILLIÉ
Le Flacon, 3 fr. 50 — Le 1/2 Flacon, 2 fr.
SIROP D'EXTRAIT D'ÉLIXIR TONIQUE ANTIGLAIREUX DU Dr GUILLIÉ

Maison F. WILLEMS-STASSART
garnisseur-breveté, *4, rue de Maestricht, 4.*
Fournitures pour ameublements. Grande spécialité de **papiers peints** Belges, Anglais et Allemands, depuis 10 centimes le rouleau de 8 mètres.
Stores et rideaux. Canevas pour stores, franges et dentelles.
Coutils pour matelas, Crin, Laine, Capok, Duvet, Flocons, Tampico, Crin végétal, Varèche et Zostère, Eponges et Peaux de Chamois, Carpettes, Tapis de table, Toile cirée et Linoleum.
Fauteuils, Nappes, Courtepointe et Couvre Berceaux, Tentures de style.
Décoration de Chambres Mortuaires. — Prix très modérés.

CYCLES BOVY
J. BOVY & FILS, Herstal (lez-Liége)
Les plus anciens fabricants belges
Toutes nos machines sont garanties un an contre tout vice de construction. Toutes les réparations sont gratuites, fussent-elles même occasionnées par la faute du cycliste, pour autant que ces réparations ne soient pas trop importantes.
Catalogue sur demande.

Maison J. BULTON-POUMEN
FABRIQUE DE MEUBLES
Grande spécialité de Meubles, tables et chaises en vieux chêne sculpté.

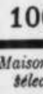

Fabrication garantie, et prix réellement avantageux.
Meubles en acajou, noyer, frène, chêne et en tous genres.
Chaises de tous modèles et prix. Literies, glaces, tapis.

Les plus importants magasins de toute la province
AU CHAPEAU ROUGE,
100, rue de Maestricht, 100, Tongres.

Maison de production de semences sélectionnées, fondée en 1856,
J. Collette-Ronchaine
A HUY (Belgique).
Renseignements sur la création des prairies et l'emploi des engrais.

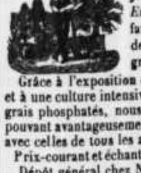

Graines fourragères, potagères, fleurs, bulbes et plantes. Engrais concentrés spéciaux favorisant le développement des feuilles, la qualité des graines ou des fruits.
Grâce à l'exposition et à la nature de notre sol et à une culture intensive raisonnée, à base d'engrais phosphatés, nous obtenons des semences pouvant avantageusement soutenir la comparaison avec celles de tous les autres producteurs.
Prix-courant et échantillons franco sur demande.
Dépôt général chez NOË-VAN OETEREN, rue de Maestricht, semences de betteraves, de trèfles de campine et graminées.

Encadrements
EN TOUS GENRES.
Dorures, glaces, vitrerie et réparations.
Fabrique de vitraux pour églises, appartements et meubles.
Articles de piété. Lavage et remise à neuf de vieilles gravures. Restauration de peintures.
Joseph Fonbonne,
au Boulevard de la Sauvenière, 150, (en face de la rue du Pot d'Or) à Liége

Silvain Desprets
FONDS PUBLICS.
Courtage **net un pur 1000.**
Tongres, 1, rue de la Plaine.

HUIS VAN VERTROUWEN.
Die goed en goedkoop wil koopen, begeve zi...

H. Swerts-Vangertruyen
VERWER, GLAZENMAKER & INLIJSTER
Maastrichterstraat, 62, Tongeren.
Alle soorten van olieverwen, gereed en ongereed gemaakt, kleederverwen, vernissen in alle soorten van af fr. 1,50 den liter, brons, goud, zilver, solferbloem en solfer in stukken. Vensterleeren, sponsen, houtengerief, zooals botervormen, houte kommen, lepels, enz. Geelsel van 10 centiemen den kilo, borstels in alle soorten en prijzen. Bijzonder huis witborstels van af ... centiemen het stuk tot hoogste prijzen. Verfborstels, lijsten voor kaders, passe-partout voor portretten, photographiën enz. Spiegels van af ... centiemen het stuk, vensterruiten, glaze ... pannen, plaque de propreté, geele ... lijm en andere ... ebentijn, echte baygoe, huile d'œillette en lijnolie, naphte, zeeppoeder, zeep, Marseillesche zeep, hout voor te wasschen, opneemdoeken, wijn- en bierstoppen, bierkoorden en meer andere artikels te lang te melden. Men gelast zich ook met het aanmaken of maken van serren, glaze daken, met het inlijsten van prenten, portretten, gravuren, enz. en bijzonder met het verwen van gebouwen, kerken enz. Let wel op den Nr 62, Maastrichterstraat.